

الله
اَللّٰهُمَّ ارْحَمْ
اِنْ هُوَ بِحُسْنَيْنِ

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از رساله دکتری

آقای بهمن دلالت رشته خون شناسی آزمایشگاهی و بانک خون رساله دکتری خود را با عنوان «بررسی تاثیر miR-223 و miR-181b بر تمايز میلئوئیدی در سلولهای بنیادی خونساز لوكيميك (لайн NB4) و سلولهای بنیادی خونساز نرمآل» در تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۹ ارائه کردند.

اعضای هیات داوران نسخه نهایی این رساله را از نظر فرم و محتوا تایید کرده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه دکتری پیشنهاد می‌کنند.

اعضاي هيات داوران	نام و نام خانوادگي	امضاء
استاد راهنما	دکتر مسعود سليماني	
استاد مشاور	دکتر علی اکبر پور فتح الله	
استاد مشاور	دکتر یوسف مرتضوی	
استاد ناظر	دکتر سعید کاویانی	
استاد ناظر	دکتر مهرداد نوروزی نیا	
استاد ناظر	دکتر کامران علی مقدم	
استاد ناظر	دکتر احمد قره باغیان	
نماینده تحصیلات تکمیلی	دکتر سعید آبرون	

آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی

دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوانین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱ - حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲ - انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجتمع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنمای، مشاور و یا دانشجوی مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنمای و دانشجو می‌باشد.

تصویر: در مقالاتی که پس از دانش آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳ - انتشار کتاب و یا نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده‌ها، مرکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه‌های مصوب انجام شود.

ماده ۴ - ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته‌ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنمای یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵ - آین آئین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۷/۱۵ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم الاجرا است.

«اینجانب بهمن دلالت دانشجوی رشته هماتولوژی آزمایشگاهی و بانک خون ورودی سال تحصیلی ۱۳۸۷ مقطع دکتری دانشکده علوم پزشکی متعهد می‌شوم کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هرگونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله براساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هرگونه اعتراض را از خود سلب نمودم».

امضا بهمن دلالت

تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۹

آئین نامه پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیت های علمی پژوهشی دانشگاه است. بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ : در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) هی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به دفتر "دفتر نشر آثار علمی" دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ : در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:
"کتاب حاضر، حاصل رساله دکتری نگارنده در رشته هماتولوژی آزمایشگاهی و بانک خون است که در سال ۱۳۹۰ در دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی دکتر مسعود سلیمانی، مشاوره دکتر علی اکبر پورفتح اله و دکتر یوسف مرتضوی از آن دفاع شده است.

ماده ۳ : به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به "دفتر نشر آثار علمی" دانشگاه اهداء کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ : در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تادیه کند.

ماده ۵ : دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت های بهای خسارت، دانشگاه مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند، به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفادی حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقيف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶ : اینجانب بهمن دلالت دانشجوی رشته هماتولوژی آزمایشگاهی و بانک خون مقطع دکتری تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

بهمن دلالت

تاریخ و امضا ۱۳۹۰/۱۱/۲۹

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم پژوهشی

رساله

دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) در رشته خون شناسی آزمایشگاهی و بانک خون

عنوان

بررسی تاثیر miR-223 و miR-181b Antisense برالقا تمایز میلؤییدی در سلولهای بنیادی خونساز لوکمیک (لین NB4) و سلولهای بنیادی خونساز نرمآل

نگارش

بهمن دلالت

استاد راهنما

دکتر مسعود سلیمانی

اساتید مشاور

دکتر علی اکبر پورفتح اله

دکتر یوسف مرتضوی

زمستان ۱۳۹۰

تقدیم به :

اساتید محترم گروه خون شناسی و دانش پژوهان

خانواده عزیزم

همسرم و خانواده محترمشان

به پاس تمامی فداکاریها یشان

رضایتشان همه آرزویم است

تشکر و قدردانی

اکنون که در سایه الطاف بیکران الهی این تحقیق پایان پذیرفت، وظیفه خود می‌دانم از عزیزانی که مرا در این خصوص یاری کرده‌اند سپاسگزاری کنم. تشکر ویژه و قدردانی خود را از استاد گرامی آقای دکتر مسعود سلیمانی که در تمام مراحل به ثمر رساندن این رساله مرا راهنمایی و یاری فرمودند ابراز می‌دارم و از خداوند متعال سلامتی و طول عمر برای ایشان و خانواده محترمشان مسئلت دارم. از جناب آقای دکتر علی اکبر پورفتح الله و جناب آقای دکتر یوسف مرتضوی که در مشاوره و اجرای مراحل مختلف رساله مرا همراهی نمودند نهایت تشکر و قدردانی را ابراز می‌دارم.

از اساتید محترم گروه خون شناسی جناب آقای دکتر سعید آبرون، جناب آقای دکتر سعید کاویانی و دکتر مهرداد نوروزی نیا که در طول تحصیل افتخار شاگردیشان را داشته ام تشکر و قدردانی می‌نمایم. از آقای دکتر مهرگان ابراهیمی که زحمت مشاوره آماری و انجام محاسبات را تقبل کردند تشکر می‌کنم.

از ریاست محترم دانشکده، معاونت محترم آموزشی دانشکده، معاونت محترم پژوهشی دانشکده، تمامی پرسنل و کارکنان محترم دانشکده، کارشناسان محترم گروه سرکار خانم آزیتا رهنمایی و آمنه شوکتی و دانشجویان محترم گروه هماتولوژی که در طی اجرای رساله زحمات زیادی را متقابل شده اند تشکر و قدردانی می‌نمایم.

از دوستان عزیزم در دانشگاه تربیت مدرس آقایان دکتر غلام رضا خمیسی پور، دکتر ناصر احمد بیگی، دکتر شعبان علیزاده، دکتر مهدی الله بخشیان، مجید مصائبی، و خانم کوهکن تشکر می‌نمایم. از دوستان گرانقدر در انسیتو پاستور آقایان دکتر مهدوی، دکتر سعیدی و دکتر آزادمنش که همکاری صمیما نه ای در آنالیز فلوسایتومتری مبذول داشته اند کمال تشکر را دارم. تشکر ویژه و قدردانی از دکتر بابک ارجمند، دکتر حمید رضا آقایان، سرکار خانم فرشته محمدی و مژگان حسن پور به پاس تمامی زحمتشان در این رساله می‌نمایم.

در انتها از تمامی دوستانی که در اینجا نام آنها ذکر نشده است تقدیر و تشکر نموده و از خداوند متعال برای تمامی این عزیزان آرزوی موفقیت می‌نمایم.

چکیده

انواع سلولهای خونی بدن انسان بطور مداوم توسط سلولهای بنیادی خونساز تحت فرآیند شناخته شده هماتopoئیس تولید می شود. در AML تجمع سلولهای لوکمیک از یک نقص در روند تبدیل پیشسازها به سلولهای بالغ ایجاد می شود. miRNA ها از نظر سطح کنترل در سطح بالاتری نسبت به فاکتورهای رونویسی قرار می گیرند. آنها فرآیندهای فیزیولوژیکی و تکاملی متنوعی را از طریق تنظیم ترجمه و پایداری mRNA ها اعمال می کنند. در این مطالعه نقش عملکردی افزایش miR-223 و سرکوب miR-181b در تمایز سلولهای خونساز لوکمیک (رده سلولی NB4) و سلولهای بنیادی خونساز نرمال به سمت رده میلوئیدی بررسی گردید. نمونه خون جهت جداسازی سلولهای CD133⁺ از بند ناف نوزادانی که به صورت زایمان طبیعی متولد شده بودند، جمع آوری شد. سلول های miR-223⁺ به روش ایمونومگنتیک جدا و تعداد سلولهای جدا شده با لام نثوبار شمارش شد. افزایش miR-223 با استفاده از کلون نمودن پیشساز miR-223 در وکتور لتی ویروسی و سرکوب miR-181b با استفاده از آنتی سنس LNA miR-181b صورت گرفت. با استفاده از رنگ آمیزی رایت-گیمسا، ریخت شناسی سلول و تمایز آنها ارزیابی شد. همچنین بیان شاخصهای مرتبط با تمایز و بلوغ رده میلوئیدی با روش فلوسیتوometri بررسی شد. افزایش miR-223 و سرکوب miR-181b با روش miRNA Quantitative RT-PCR تایید شد. نتایج ما نشان داد که تیمار سلولهای NB4 و سلولهای بنیادی خونساز نرمال با lentiviral precursor و LNA-antimiR-181b باعث تمایز سلولی و گرانولوپوئیس می شود. بیان سطحی شاخصهای رده میلوئیدی CD11b of miR-223 با فلوسیتوometri تمایز را در این سلولها تایید نمود. در مجموع نتایج حاصل از CD33، CD15، CD14، CD13، این تحقیق نشان داد که سرکوب miR-223 در سلولهای NB4 و سلولهای بنیادی خونساز نرمال باعث القائی تمایز و بلوغ نهایی این سلولها به سمت رده میلوئیدی می شود. بر طبق دانسته های ما، این مطالعه اولین مطالعه ای است که نشان دهنده قدرت ایجاد تمایز رده میلوئید از سلولهای بنیادی خونساز با استفاده از کاهش و افزایش microRNA می باشد. برای درک و شناسایی ژنهای هدف miRNA های دخیل در روندهای تمایز میلوئیدی، بررسی های بیشتری نیاز است.

واژگان کلیدی: miRNA ، سلولهای بنیادی خونساز ، تمایز میلوسیتی ، NB4 ، miR-223 و Antisense miR-181b

فهرست مطالب

۱	.....	فصل اول: مقدمه و مروری بر مطالعات گذشته
۲	.....	۱-۱. مقدمه
۴	.....	۱-۲. خصوصیات زیست شناسی UCB
۵	.....	۱-۲-۱. مزایا و محدودیت های استفاده از سلولهای بنیادی خون بند ناف
۶	.....	۱-۳. سلول بنیادی خونساز
۶	.....	۱-۳-۱. تعریف HSC
۶	.....	۱-۳-۲. تکثیر و تمایز سلولهای بنیادی
۸	.....	۱-۳-۳. جداسازی و خالص سازی HSC
۹	.....	۱-۳-۴. نشانگرهای سطحی سلول بنیادی خونساز
۱۰	.....	۱-۴. انواع RNA
۱۱	.....	۱-۵. بیوژن miRNA و تنظیم آن
۱۳	.....	۱-۵-۱. عملکرد و بیان miRNA ها
۱۴	.....	۱-۶. روشهای شناسایی miRNAs
۱۶	.....	۱-۷-۱. miRNA ها و نقش آن در فرآیند های بیولوژیکی و بیماریها
۱۶	.....	۱-۷-۱. miRNA در سرطان
۱۷	.....	۱-۷-۲. انکوژنهای
۱۷	.....	۱-۷-۳. سرکوبگرهای تومور
۱۸	.....	۱-۸-۱. miRNA در خونسازی طبیعی
۲۰	.....	۱-۸-۱. miRNA ها و میلوپوئزیس
۲۰	.....	۱-۸-۱. miR-223
۲۱	.....	۱-۸-۱. miR-27

۲۱	..... ۹-۱.مهارگر LNA-antimiR
۲۲	..... ۹-۱.۱.کاربرد مهارگر LNA-antimiR
۲۲	..... ۱۰-۱.انتقال ژن
۲۴	..... ۱۱-۱.لوسمی پرومیلوسیتیک حاد
۲۵	..... ۱۱-۱.۱.درمان و پیش آگهی APL
۲۸	..... ۱۱-۱.۲.ناهنجاری های کروموزومی و ایمنوفنوتیپ APL
۲۸	..... ۱۲-۱.تاریخچه، مرور و نقد تحقیقات گذشته
۳۰	..... ۱۳-۱.ضرورت انجام این مطالعه
۳۲	..... فصل دوم: مواد و روشها
۳۳	..... ۲-۱.طرز تهیه بافرها، معرف ها و محیط های مورد استفاده
۳۳	..... ۲-۱-۱-PBS ۱X
۳۴	..... ۲-۱-۲-باfr تریس-EDTA (TE)
۳۴	..... ۲-۱-۳-باfr TAE 50X
۳۵	..... ۲-۱-۴-EDTA 0.5 M
۳۵	..... ۲-۱-۵-گلیسرول٪۶۰
۳۵	..... ۲-۱-۶-کلرور کلسیم ۰.۱ M
۳۶	..... ۲-۱-۷-کلرور کلسیم ۲ مولار
۳۶	..... ۲-۱-۸-باfr HEPES (2X)
۳۶	..... ۲-۱-۹-استوک آمپی سیلین
۳۷	..... ۲-۱-۱۰-طرز تهیه ژل آگارز ۱ درصد
۳۸	..... ۲-۲-۱.محیط های مورد استفاده
۳۸	..... ۲-۲-۱-LB
۳۹	..... ۲-۲-۲-محیط LB Agar
۳۹	..... ۲-۳-روش تهیه سلولهای تک هسته ای از خون کامل

۴۰	..... ۲-۳-۱. تهیه DNA برای تکثیر قطعه
۴۱	..... ۲-۳-۲. تعیین خلوص و غلظت DNA و کنترل کیفی آن
۴۱	..... ۲-۴. استخراج RNA
۴۲	..... ۲-۴-۱. ارزیابی کمی و کیفی RNA استخراج شده
۴۲	..... ۲-۴-۱-۱. اندازه گیری مقدار RNA
۴۳	..... ۲-۴-۱-۲. بررسی کیفی RNA
۴۴	..... ۲-۵. پلاسمیدها
۴۵	..... ۲-۶. تکثیر قطعه pre-miR-223
۴۵	..... ۲-۶-۱. مطالعات بیوانفورماتیک و طراحی پرایمر
۴۶	..... ۲-۶-۲. مواد استفاده شده برای تکثیر قطعه pre-miR-223 در واکنش PCR
۴۶	..... ۲-۶-۳. برنامه PCR
۴۷	..... ۲-۶-۴. ارزیابی محصول PCR قطعه pri-miR-223
۴۸	..... ۲-۶-۵. استخراج DNA از ژل آگارز و Clean up
۴۹	..... ۲-۶-۶. هضم آنزیمی قطعه pCDH-CMV-MCS-EF1-copGFP و پلاسمید pri-miR-223
۵۰	..... ۲-۶-۷. اتصال آنزیمی قطعه pCDH-CMV-MCS-EF1-copGFP و pri-miR-223
۵۱	..... ۲-۶-۸. روش تهیه باکتری های مستعد
۵۲	..... ۲-۶-۹. روش Transformation
۵۳	..... ۷-۲. Packaging و تولید ویروس با استفاده از روش کلسیم فسفات
۵۳	..... ۷-۲-۱. کشت و آماده سازی سلول های HEK 293T (Packaging)
۵۳	..... ۷-۲-۲. تهیه مخلوط پلاسمیدها جهت Packaging
۵۴	..... ۷-۲-۳. تهیه محلول واکنشی کلسیم فسفات
۵۵	..... ۷-۲-۴. تعیین تیتر لتی ویروس نوترکیب
۵۵	..... ۸-۲. روش های تایید پلاسمید نوترکیب حاوی قطعه مورد نظر
۵۵	..... ۸-۲-۱. انجام Colony PCR برای تایید کلونینگ

۵۷	..... ۲-۸-۲. انجام برش آنزیمی برای تایید کلونینگ
۵۷	..... ۲-۸-۳. تعیین توالی پلاسمید نوترکیب
۵۷	..... ۲-۹-۲. کشت باکتری حاوی پلاسمید و استخراج پلاسمید
۵۹	..... ۲-۹-۱. ارزیابی پلاسمید استخراج شده
۵۹	..... ۲-۹-۱-۱. الکتروفورز پلاسمید
۵۹	..... ۲-۹-۱-۲. قرائت در بیوفتومنتر
۵۹	..... ۲-۱۰-۱. بخش سلولی مطالعه
۵۹	..... ۲-۱۰-۲. جداسازی سلول های $CD133^+$ از خون بند ناف
۵۹	..... ۲-۱۰-۲-۱. جداسازی سلول های تک هسته ای از خون بند ناف
۶۱	..... ۲-۱۰-۲-۲. جداسازی سلول های $CD133^+$ با استفاده از تکنیک ایمنومگنتیک
۶۲	..... ۲-۱۰-۲-۲. تکثیر سلول های بنیادی خونساز $CD133^+$
۶۲	..... ۲-۱۰-۲-۳. تایید فنوتیپ سلول های بنیادی خونساز
۶۲	..... ۲-۱۰-۲-۴. انتقال ژن miR-223 به سلولهای بنیادی خونساز و سلولهای NB4
۶۴	..... ۲-۱۱-۱. روش تهیه سوپاپانسیون Mercury LNA miRNA inhibitor
۶۴	..... ۲-۱۱-۲. روش Transfection
۶۵	..... ۲-۱۲-۱. بررسی اثرات انتقال ژن miR-223 به سلولهای بنیادی خونساز و سلولهای NB4
۶۶	..... ۲-۱۲-۲-۱. ستنز miRNA 1st-Strand cDNA
۶۶	..... ۲-۱۲-۲-۲. انجام miRNA QPCR Master Mix
۶۷	..... ۲-۱۳-۱. روشهای بررسی اثرات تنظیم افزایشی miR-223 و کاهشی miR-181b
۶۷	..... ۲-۱۳-۲-۱. بررسی مورفولوژی سلولها
۶۷	..... ۲-۱۳-۲-۲. فلوسیتوometری
۶۸	..... ۲-۱۳-۲-۱. روش بررسی شاخص ها
۶۸	..... ۲-۱۴-۱. آنالیز آمای
۶۹	..... فصل سوم: نتایج و یافته ها

۷۰	۱-۳. یافته های بیوانفورماتیک در مورد miR-223
۷۱	۲-۳. کنترل کیفی پلاسمید های مورد استفاده
۷۲	۳-۳. نتایج واکنش PCR جهت تکثیر قطعه pri-miR-223
۷۳	۳-۴. نتایج هضم آنزیمی پلاسمید CD511B-1
۷۴	۳-۵. نتایج هضم آنزیمی قطعه pri-miR-223
۷۵	۳-۶. نتایج مربوط به تایید محصول کلون سازی
۷۵	۳-۶-۱. نتیجه مربوط به Colony PCR به منظور انتخاب کلون های مثبت
۷۶	۳-۶-۲. هضم آنزیمی جهت تایید کلونهای مثبت
۷۷	۳-۶-۳. تعیین توالی (sequencing)
۷۸	۳-۷. نتایج تولید ویروس
۷۹	۳-۸. نتایج مربوط به سلول های بنیادی خونساز
۸۰	۳-۹. نتایج انتقال ویروس miR-223 و آنتی سنس miR-181b
۸۲	۳-۹-۱. نتایج ارزیابی تاثیر افزایش miR-223 و کاهش miR-181b بر سلولها
۸۲	۳-۹-۱-۱. بررسی تغییرات مورفولوژیک سلول های NB4 تیمار شده و مقایسه آن با کنترل
۸۷	۳-۹-۱-۲. بررسی تغییرات مورفولوژیک سلولهای CD133 ⁺ تیمار شده و مقایسه آن با کنترل
۹۱	۳-۹-۱-۳. فلوسایتومتری سلولهای NB4
۹۱	۳-۹-۱-۴. فلوسایتومتری سلولهای بنیادی خونساز
۹۲	۳-۹-۱-۵. بررسی الگوی بیان miR-223 بعد از انتقال ویروس و بیان miR-181b متعاقب استفاده از مهارگر NB4 در سلولهای LNA-antimiR-181b
۹۲	۳-۹-۱-۶. بررسی الگوی بیان miR-223 بعد از انتقال ویروس و بیان miR-181b متعاقب استفاده از مهارگر LNA-antimiR-181b در سلولهای بنیادی خونساز
۹۵	فصل چهارم: بحث، نتیجه گیری و پیشنهادها
۹۶	۴-۱. بحث و نتیجه گیری
۱۰۲	۴-۲. پیشنهادات

فهرست منابع

۱۰۳ ..... چکیده انگلیسی

۱۱۰ ..... فهرست منابع

فهرست جداول

۳۳	..... جدول ۲-۱. مقادیر مواد لازم برای تهیه PBS 1X
۳۴	..... جدول ۲-۲. مقادیر مواد لازم برای تهیه TE
۳۴	..... جدول ۲-۳. مقادیر مواد لازم برای تهیه TAE 50X
۳۵	..... جدول ۲-۴. مقادیر مواد لازم برای تهیه EDTA 0.5 M
۳۶	..... جدول ۲-۵. مقادیر مواد لازم برای تهیه HEPES 2X
۳۸	..... جدول ۲-۶. مقادیر مواد لازم برای تهیه LB
۳۹	..... جدول ۲-۷. مقادیر مواد لازم برای تهیه LB-Agar
۴۶	..... جدول ۲-۸. مقادیر مواد لازم برای تهیه PCR Master mix
۴۷	..... جدول ۲-۹. چرخه دمایی PCR اولیه miR-223
۴۹	..... جدول ۲-۱۰. مقادیر مورد استفاده جهت هضم آنزیمی پلاسمید pCDH-MCV-MCS-EF1-co
۴۹	..... جدول ۲-۱۱. مقادیر مورد استفاده جهت هضم آنزیمی قطعه pri-miR-223
۵۰	..... جدول ۲-۱۲. مقادیر مورد استفاده جهت اتصال آنزیمی قطعه pri-miR-223 به وکتور pCDH-
۵۶	..... جدول ۲-۱۳. مقادیر مورد استفاده جهت انجام Colony PCR
۵۶	..... جدول ۲-۱۴. چرخه دمایی انجام Colony PCR
۶۶	..... جدول ۲-۱۵. مقادیر مواد لازم برای تهیه miRNA real time PCR master mix
۷۷	..... جدول ۲-۱۶. چرخه دمایی واکنش miRNA real time PCR

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۳. شمارش افتراقی سلول های NB4 ..... ۸۶
- نمودار ۲-۳. بررسی آنتی ژن های میلوئیدی سطح سلول NB4 و سلول های تمایز یافته ۹۱
- نمودار ۳-۳. بررسی آنتی ژن های میلوئیدی سطح سلول CD133⁺ و سلولهای تمایز یافته ۹۲
- نمودار ۳-۴. تغییرات miR-223 و miR-181b در سلولهای NB4 ..... ۹۳
- نمودار ۳-۵. تغییرات miR-223 و miR-181b در سلولهای بنیادی خونساز ۹۴

فهرست شکل‌ها

۱۲	.....	شکل ۱-۱.نمایی از مراحل بیوژنز miRNA در سلول
۲۰	.....	شکل ۲-۱.نقش در تمايز سلولهای مختلف سیستم خونساز
۴۴	.....	شکل ۲-۱.نقشه پلاسمید pCDH-CMV-MCS-EF1-copGFP
۴۵	.....	شکل ۲-۲.نقشه پلاسمید pMD.G
۷۰	.....	شکل ۳-۱.توالی pre-miR-223
۷۱	.....	شکل ۳-۲.الکتروفورز پلاسمید CD511B-1 در ژل آگارز٪۱
۷۲	.....	شکل ۳-۳.الکتروفورز محصول PCR مربوط به miR-223 در ژل آگارز٪۲
۷۳	.....	شکل ۳-۴.الکتروفورز محصول برش پلاسمید CD511B-1 در ژل آگارز٪۱
۷۴	.....	شکل ۳-۵.الکتروفورز محصول برش PCR مربوط به miR-223 در ژل آگارز٪۲
۷۵	.....	شکل ۳-۶.الکتروفورز محصول Colony PCR مربوط به miR-223
۷۶	.....	شکل ۳-۷.الکتروفورز محصول برش کلون مثبت مربوط به miR-223 با آنزیم های EcoRI
۷۷	.....	شکل ۳-۸.نتیجه خوانش تعیین توالی مربوط به کلون مثبت miR-223
۷۸	.....	شکل ۳-۹.نتایج تعیین تیتر ویروس پس از ۳ روز بر روی سلولهای 293T در رقت ^۳
۷۹	.....	شکل ۳-۱۰.نمای میکروسکوپی سلول های بنیادی خونساز ⁺ CD133 با بزرگنمایی ×۱۰۰
۷۹	.....	شکل ۳-۱۱.نتایج فلوسایتومتری سلول های بنیادی خونساز ⁺ CD133 ⁺
۸۰	.....	شکل ۳-۱۲.بیان پروتئین GFP در سلولهای لوکمیک NB4 ترانسداکت شده با لتی ویروس
۸۱	.....	شکل ۳-۱۳.بیان پروتئین GFP در سلولهای بنیادی خونساز ⁺ CD133 ترانسداکت شده با لتی
۸۳	.....	شکل ۳-۱۴.سلولهای NB4 تیمار شده با لتی ویروس miR-223
۸۳	.....	شکل ۳-۱۵.سلولهای NB4 تیمار شده با لتی ویروس miR-223 و miR-181b
۸۴	.....	شکل ۳-۱۶.سلولهای NB4 تیمار شده با لتی ویروس کنترل
۸۴	.....	شکل ۳-۱۷.سلول های NB4 بدون تیمار
۸۵	.....	شکل ۳-۱۸.سلول های NB4 تیمار شده با LNA-antimiR-181b

- شکل ۳-۱. سلول های NB4 تیمار شده با Scrambled
- شکل ۳-۲. سلول های بنیادی خونساز CD133⁺ تیمار شده با لتی ویروس miR-223
- شکل ۳-۳. سلول های CD133⁺ تیمار شده با لتی ویروس miR-223 و miR-181b ..LNA-antimiR-181b
- شکل ۳-۴. سلول های بنیادی خونساز CD133⁺ تیمار شده با لتی ویروس کنترل
- شکل ۳-۵. سلول های بنیادی خونساز CD133⁺ تیمار نشده
- شکل ۳-۶. سلول های بنیادی خونساز CD133⁺ تیمار شده با LNA-antimiR-181b
- شکل ۳-۷. سلول های بنیادی خونساز CD133⁺ تیمار شده با Scrambled
- شکل ۳-۸. نتایج آنالیز شده و منحنی ذوب اندازه گیری miR-223 در سلولهای NB4 و سلولهای بنیادی خونساز تیمار شده با ویروس کد کننده miR-223

مقدمه و مروری بر مطالعات گذشته

۱-۱. مقدمه

در طول تکامل موجودات پرسلوی، سلولها ویژگیهای ساختمانی و عملکردی شان را از طریق فرآیندی که تمایز نامیده می شود بدست می آورند. معمولاً سرطان بدلیل ناهنجاری در تمایز سلول وجود می آید بطوریکه پتانسیل سلولهای تقسیم شونده همراه با تمایز، پیری یا آپپتووزیس از دست رفته و سلولها نامیرا می شوند. اکثر این سلولها بطور کامل برنامه تمایز را از دست می دهند در دهه گذشته اسیدهای ریبونکلئیک غیر کد کننده کوچکی به نام miRNA ها کشف شدند که شامل ۱۸-۲۵ نوکلئوتید می باشند که نقش بسیار مهمی را در تنظیم ترجمه و پایداری mRNA های هدف ایفای می کنند و در فرآیند تمایز شرکت می کنند. اخیراً بیش از ۱۴۰۰ miRNA در انسان شناسایی شده است [۱-۴].

مطالعات قبلی نشان دادند که در بسیاری از انواع سرطان بیان miRNA ها از تنظیم خارج می شوند [۵]. لوسمی پرومیلوسیتیک حاد (APL^۱) بواسطه سد تمایزی در مرحله پرومیلوسیتیک در طول گرانولوپوئزیس، جهشهای ژنی و جابجایی های کروموزومی تشخیص داده می شود. چندین miRNA توسط کمپلکس های PML-RARA/ RXRA در سلولهای APL مهار شده و سطح بیان آنها بطور متفاوتی دستخوش تغییر می شوند. NB4 یک سل لاین لوسمی پرومیلوسیتیک حاد انسانی است که خصوصیات APL با PML-RAR α کد شونده توسط جابجایی کروموزوم ۱۵ و ۱۷ را نشان می دهد. توسعه روش هایی جهت فعال کردن مسیر های طبیعی تمایز در سلولهای بدخیم با

^۱ Acute Promyelocytic Leukemia